VINKOVCI

I Z V J E Š T A J

Gradskog muzeja Vinkovci o izvršenju programa
za 1978.god

Na temelju Samoupravnog sporazuma sklopljenog izmedju Samoupravne interesne zajednice za kulturu i Gradskog muzeja Vinkovci stvorene su medjusobne obaveze ,na osnovu kojih je Muzej bio dužan izvršiti odredjene djelatnosti i akcije.

Muzej je prema obavezi bio otvoren za posjetioce svakim danom od 9 - 12sati / osim ponedjeljka i subote/ i četvrtkom od 16- 19sati zimi,a ljeti od 17 - 2o sati.

U kolovozu je Muzej bio zatvoren dva tjedna radi redovnog čišćenja,kojom prilikom je dopunjen izložbeni prostor,koliko je sam postav to dozvoljavao.Početkom prosinca , Muzej je ponovo zatvoren radi popravke dotrajalih dimnjaka i krečenja kancelarija i hodnika. Prilikom ovih radova pokazalo se da su stropovi u kancelarijama dotrajali i da postoji mogučnost njihovog padanja, te se moralo priči njihovoj izmjeni.Ovako veliki zidarski radovi uvjetovali su duže zatvaranje ustanove i u velikoj mjeri otežali normalan rad ljudi u Muzeju.O ovoj nenadanoj situaciji obavještena je i Skupština SIZ-a za kulturu pismenim putem. Navedena situacija imala je svog utjecaja i na broj posjetilaca.

Muzej je u toku 1978. god. posjetilo 11.514 posjetilaca.Od toga je 8.264 posjetioca obišlo stalni postav, a 3.25o posjetilaca pogledalo je povremene izložbe. U okviru navedenih brojčanih pokazatelja bilo je 49 grupa. Svim grupama i pojedincima koji su tražili stručno vodjenje bilo je od strane ustanove izvršeno. Predavačkom aktivnošću uključeno je bilo 4.26o učenika i vojnika. Održana su dva predavanja u Tehničkoj školi i četiri predavanja u Garnizonu.

Daljnja aktivnost Muzeja odvijala se i vršena je unutar pojedinih odjela, te se u izvještaju i dalje pridržavamo redoslijeda u Sporazumu.

A R H E O L O Š K I O D J E L

a/ Nadzor nad arheološkim lokalitetima na području općine Vinkovci

Velika gradjevinska aktivnost u samim Vinkovcima diktirala je raspored radnog vremena arheologa ,što je imalo utjecaja na ovaj dio aktivnosti ,koji se uglavnom bazirao na hitnim slučajevima.

U okviru hitnih intervencija izvršen je nadzor nad iskopom Ciglane

u Otoku i pokupljeni materijal dopremljen u Muzej.Rekognoscirana je gradina u Otoku i područje oko gradine ,jer su postojale sumnje u privatna iskopavanja. Vršeno je nadziranje većeg dijela površina u Starim Jankovcima i organizirano zaštitno iskopavanje kako bi se teren zaštitio od daljnje devastacije. Upućen je zahtjev Regionalnom zavodu u Osijeku da se odredjene površine u Starim Jankovcima upišu u registar spomenika kulture.

Izvršeno je rekognosciranje većeg dijela lokaliteta na području Privlake i djelomično Laza ,te obilazak Rokovačkih zidina. Obavljen je i jednokratni obilazak zaštitnog iskopavanja na Klisi,s obzirom da arheolog Gradskog muzeja Vinkovci nije mogao biti stalni član ekipe ,zbog poslova u Vinkovcima.

b/ Kontrola meliracionih ,komunalnih i gradjevinskih radova u zaštićenoj arheološkoj zoni starih Cibala

Već je spomenuto da je ovo područje djelatnosti u najvećoj mjeri angažiralo kako arheologa ,tako i druge radnike u Muzeju. Zaštitna iskopavanja na lokaciji "Jugobanke" trajala su do 12. V 1978.god.,uz naknadne povremene kontrole. Uz ovo veliko iskopavanje izvršena su zaštitna iskopavanja na privatnim lokacijama : ulica V. Nazora2, I. L. Ribara ,S.Radića 2, Barica, Bratstva - jedinstva , Dj. Djakovića, M. Gupca i Kozarčeva - ukupno 1o.

Vršena je kontrola na iskopima za kanalizaciju i vodovod u slijedećim ulicama: V. Nazora, Gundulićeva, I.G. Kovačića, J N A, Kozarčeva ,1. Maja, Kačićeva, B. Adžije, djelomično Daničićeva i Preradovićeva. Sa svih lokaliteta su prikupljeni podaci i poslani izvještaji Regionalnom zavodu za zaštitu spomenika kulture u Osijeku.

c/ Obrada materijala dobivenog zaštitnim arheološkim iskopavanjima

Kao prioritetni zadatak nametnulo se prepakiravanje materijala iskopanog na lokalitetu "Na-Ma", Iskopavanje je vodjeno pod vrlo teškim uvjetima ,tako da je dosta blata ostalo na keramici što je uvjetovalo prepakiravanje velike količine materijala. Kompletno je opran i signiran materijal sa lokaliteta "Sportska dvorana" i "Zvijezda",dok je sa lokaliteta "Na-Ma" , " P I K " i "Jugobanka" opran i signiran sitni materijal i finija keramika , Ovom fazom rada obradjeno je najmanje 2o tisuća komada arheološkog materijala.

d/ Inventiranje novoušle arheološke gradje / do 5oo brojeva/

Angažiranost na prioritetnim zadacima oko sredjivanja materijala i njegove preventive imala je utjecaja i na inventiranje kompletno završenog materijala. Ukupno je inventirano 15o brojeva. Osim toga smatramo da je broj od 5oo kartica vrlo velik, jer takvu obavezu nemaju arheolozi u

ustanovama gdje ih radi i 15. Obaveza im se kreće do 25o brojeva ,s tim da se prema angažiranosti na drugim poslovima taj broj smanjuje.
Napominjemo da Gradski muzej Vinkovci ima samo jednog arheologa i obavezu da vodi kontrolu lokaliteta nad čitavom općinom ,i svim pitanjima zaštite te odredjenih obaveza u samoj ustanovi.

e/ Izložba reprezentativnog materijala sa zaštitnih iskopavanja

Izvršenje ove izložbe ovisilo je o nabavi vitrina ,ali kako su sredstva ustanovi stigla tek koncem prosinca 1978.god. akcija nije mogla biti realizirana. Vitrine su po dodjeli sredstava naručene i čeka se njihov dolazak.
Umjesto planirane izložbe postavljena je izložba prilikom otvaranja Spomen doma u Merolinu o formiranju organa narodne vlasti i prvih oružanih grupa na našem području.

f/ Nastavak istražnih radova na lokalitetu u Nijemcima

Ova akcija trebala je biti provedena u suradnji sa Mjesnom zajednicom Nijemci,koja je ujedno trebala osigurati sredstva u iznosu od 5o.ooo,oo din. Radi lokalnih akcija Nijemci nisu mogli osigurati sredstva ,pa se akcija nije mogla provesti ,jer su sredstva osigurana od SIZ-a 8,ooo,oo ,neznatna za provodjenje zaštitnih iskopavanja.

E T N O L O Š K I O D J E L

U ovom odjelu nije planirana velika aktivnost ,jer se znalo da će do 1o. mjeseca 1978. god. etnolog biti na porodiljskom dopustu.

a/ Obilazak područja općine u cilju zaštite etnološke gradje

Redovni obilazak nije vršen, jer nije bilo stručnjaka ,a kako nije bilo hitnih intervencija ,nije bilo potrebno obilaziti teren. Muzej je sudjelovao oko zaštite kuće u Hrastinu zajedno sa Regionalnim zavodom za zaštitu spomenika kulture iz Osijeka. Ponudjena gradja za otkup nije mogla biti realizirana,s obzirom da su sredstva u 1978.god. namjenski dodjeljena za otkup madjarske narodne nošnje.

b/ Proces oko otkupa te nošnje je u toku ,jer su i ta sredstva stigla na račun Muzeja tek koncem prosinca.

Osim toga otkupljene su četiri keramičke posude kojih inaće ima malo u fundusu muzeja ,a i vrlo rijetko se nude na prodaju.

c/ Izložba " Narodne nošnje zeničkog kraja"

Spomenuta izložba realizirana je u suradnji s Muzejom Zenice i otvorena je u okviru " Vinkovačkih jeseni" .Izloženi materijal bio je izuzetno kvalitetan i atraktivan , tako da je izložba dobila vrlo visoke ocjene.

Smatramo da je potrebno napomenuti ,da se u okviru ovog odjela nalazi doktorant Frank Dubinskas ,koji proučava tamburaške orkestre i

folklorne grupe. Dubinskas je dobio stipendiju na osnovi medjunarodne razmjene studenata i stručnjaka koju naša zemlja razmjenjuje sa SAD. Njegov boravak je planiran u trajanju od 1o mjeseci ,a akcija se provodi u suradnji sa Centrom za kulturu ,koji objedinjuje ovu vrstu amaterske djelatnosti.

P O V I J E S N I O D J E L

a/ Nastavak rada na kronologiji.

Rad na kronologiji je kontinuirani posao ,a u ovoj godini je bilo težište na podacima iz povijesti željeznice. Za kronologiju je kompletirano 9o kartica. Uz to je izvršeno inventiranje 146 razglednica starih Vinkovaca sa svim podacima.

b/ Izložba " Sto godina željeznice na tlu istočne Slavonije"

Izložba je bila postavljena dva puta u nešto izmjenjenim koncepcijama . Prvi put je bila otvorena u okviru " Vinkovačkih jeseni",a drugi puta na željezničkoj stanici na dan proslave 1oo. obljetnice čvora Vinkovci. Obje izložbe radjene su sretstvima namjenjenim za samo jednu izložbu , tj. samo za 7.3oo,oo din.,što je imalo utjecaja na tehničku stranu druge izložbe ,koja je iziskivala puno više ulaganja u sama tehnička rješenja ,ali iz navedenih razloga nisu mogla biti provedena.

c/ Izložba " 35 godina nove Jugoslavije"

Umjesto ove izložbe Muzej je u suglasnosti sa SIZ kulture izvršio zamjenu i preuzeo izložbu " Kultura u NOB Slavonije", koja je otvorena u čast dana Armije.

Jedna od akcija provedenih u ovom odjelu je i izdavanje publikacije "Sto godina utjecaja željezničkog čvora Vinkovci na naseljavanje vinkovačkog kraja" Josipa Bainca. Publikaciju su financirali radni ljudi ŽTP Vinkovci i djelomično SIZ kulture Vinkovci , a sve tehničke poslove obavila je ova ustanova.

d/ Prikupljanje i otkup gradje

Suradjujući sa slavonskim muzejima uobičajena je praksa da se razmjenjuje i arhivska gradja. Takvom akcijom muzej je dobio arhivsku gradju koja se odnosi na područje općine Vinkovci ,dokumente i stare razglednice, od Gradskog muzeja Vukovar i muzeja Brodskog Posavlja iz Slavonskog Broda. Osim ovih poklona muzeju je Nada Brilli- Babić poklonila pisaći stol, stolicu ,neke lične stvari i dio biblioteke Vladimira Kovačića. Poklonjena gradja preuzeta je u Zagrebu i prevežena u Vinkovce.

U toku godine otkupljeno je nešto stvari interesantnih da se nadju u fundusu ustanove / pegla, škare,lule itd./

P R E P A R A T O R S K A R A D I O N I C A

a/ U okviru rada preparatorske radionice izvršeno je signiranje i ljeplje-
nje

3009 komada arheološkog materijala.Kompletno je sljepljeno i restaurirano 71 posuda,a fragmentarno je sljepljeno 423 komada dijelova posude. Kemijsko čišćenje izvršeno je na 203 keramička ulomka i 13 posuda. Svi obradjeni komadi su prvenstveno prošli kroz sve osnovne faze čišćenja. Mehanički, odnosno strojno i iglom očišćen je 21 komad.
b/ Radionica je sudjelovala kod postavljanja svih izložbi ,a isto tako i prema potrebi kod zaštitnih iskopavanja.

Iz obrazloženja ugovorenih akcija vidljivo je da je Muzej izvršio sve ugovorene akcije,a da one kod kojih nije mogao utjecati sam na njihovo izvršenje upravo provodi. Ugovorene izložbe su dogovorno bile zamjenjene ,pa je jedna izložba bila organizirana i više nego što je bilo planirano. Administracija je vodjena korektno i ažurno ,a najviše je osoblje bilo angažirano na izradi normativnih akata.

Muzej je suradjivao sa svim Slavonskim muzejima ,zatim i sa srodnim ustanovama u republici i zemlji.Uspostavio je i nove zamjene knjiga,putem koje ustanova dolazi do većeg broja stručne literature,s obzirom da su mogućnosti za kupovinu literature vrlo male. Kupuju se samo izuzetno važni stručni primjerci.

U okviru ovog izvještaja potrebno je osvrnuti se i na najnoviju situaciju oko novoušle arheološke gradje. Zadnjih osam godina Muzej neprekidno vrši prilično velika zaštitna iskopavanja,a izuzetna arheološka aktivnost bila je prisutna u posljednje tri godine.Sa svih iskopavanja skupljeno je jako puno arheološke gradje koju možemo mjeriti tonama,ali problem nije samo u količini materijala. Rezultati istraživanja kao i kvalitet materijala predstavljaju nenadoknadivo blago što stvara veliku i odgovornu zadaću ,kako pred radnike u Muzeju tako i za čitavu našu zajednicu. Već sada je interes jugoslavenskih stručnjaka vrlo velik ,kao i stručnjaka van granica naše zemlje,a mogučnosti prezentacije materijala u stalnom postavu i depoima gotovo su nikakve.Rješenje je moguće iseljenjem svih podstanara u zgradi ,izradom projekta za definitivnu namjenu prostora stalnog postava i depoa. Ova rješenja su osim toga neophodna i radi same dotrajalosti objekta ,koji zahtjeva hitne intervencije ,kako ne bi došlo do neugodnih i kritičnih situacija.

Kako se iz izvještaja vidi malobrojni radnici u Muzeju nastojali su što kvalitetnije i savjesnije obaviti velike zadatke koji su im bili postavljeni,vodeći računa o svim postojećim problemima ,i pokušavajući ih što hitnije riješiti.

Gradski Muzej VINKOVCI

Direktor:

Ivana Janošić

/ Prof. Ivana Iskra - Janošić /